

OLIMPIADA BHP

Ściąga nr 6

PROFILAKTYCZNA OCHRONA ZDROWIA – ogólne zasady oraz metody likwidacji lub ograniczania wpływu niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w procesie pracy.

W poprzedniej ściągawce omówiliśmy zagrożenia występujące podczas pracy. Obecnie omówimy sposoby likwidacji lub ograniczenia szkodliwego wpływu zagrożeń na pracownika.

1. Eliminacja źródeł niebezpiecznych i szkodliwych

- dobór nieszkodliwych surowców /lub zastępowanie bardziej szkodliwych mniej szkodliwymi/ półfabrykatów i innych materiałów stosowanych w procesie technologicznym,
- dobór procesów technologicznych oraz maszyn i urządzeń nie stwarzających zagrożeń czynnikami fizycznymi, chemicznymi,
- stosowanie bezpiecznych rozwiązań technicznych, eliminujących nieprawidłowe zachowania pracowników.

2. Ograniczanie oddziaływania czynników przez odsunięcie człowieka z obszaru ich oddziaływania

- zastąpienie człowieka przez roboty,
- mechanizacja, automatyzacja /zdalne sterowanie i obserwowanie procesu/,
- optymalne rozmieszczenie lub wydzielenie uciążliwych urządzeń,
- zapewnienie właściwego transportu surowców, półfabrykatów, wyrobów oraz odpadów eliminujących zagrożenie fizyczne, chemiczne,
- stosowanie sygnalizatorów stanów niebezpiecznych lub uniemożliwienie wejście człowieka w strefę zagrożenia.

3. Ograniczanie oddziaływanie na człowieka czynników niebezpiecznych i szkodliwych przez osłonięcie strefy narażenia

- stosowanie środków ochrony przed przenikaniem czynników np.: zabezpieczenie przed przenikaniem różnych postaci promieniowania, stosowanie materiałów dźwiękoizolacyjnych itp.,
- hermetyzacja procesów produkcyjnych przed wydostawaniem się w otoczenie człowieka: gazów, par cieczy, ciał stałych /pyłów/ i cieczy,
- stosowanie zbiorowych środków ochronnych w pomieszczeniach oraz na stanowiskach pracy /osłony, ekrany, obudowy, izolacje, wentylacja, klimatyzacja/
- stosowanie urządzeń ochronnych, które spełniają jedną lub więcej z niżej wymienionych funkcji:

- zapobiegają dostępowi do stref niebezpiecznych,
 - powstrzymują ruchy elementów niebezpiecznych, zanim pracownik znajdzie się w strefie niebezpiecznej,
 - nie pozwalają na włączenie ruchu elementów niebezpiecznych, jeśli pracownik znajduje się w strefie niebezpiecznej,
 - zapobiegają naruszeniu normalnych warunków pracy maszyn i innych urządzeń technicznych,
 - nie pozwalają na uaktywnienie innych czynników niebezpiecznych lub szkodliwych,
- stosowanie odpowiednich kubatur budynków i pomieszczeń.

4. Ograniczenie wpływu czynników przez zastosowanie ochron osobistych

- dobór i właściwe stosowanie ochron osobistych, w zależności od istniejących zagrożeń,
- odpowiednie przechowywanie i konserwacja ochron osobistych,
- egzekwowanie od pracowników stosowania środków ochrony indywidualnej,
- przeszkolenie pracowników z zasad prawidłowego stosowania środków ochrony indywidualnej.

5. Dobór pracowników

- przestrzeganie przeciwwskazań zdrowotnych do zatrudnienia na danym stanowisku,
- zatrudnianie pracowników o właściwych kwalifikacjach zawodowych,
- dobór psychologiczny,
- uprawnienia kwalifikacyjne.

6. Optymalizacja organizacji pracy

- opracowanie i wdrożenie procedur obejmujących bezpieczne metody pracy i zrównoważony rozwój,
 - organizacja pracy w sposób ograniczający przebywanie pracowników w strefach zagrożeń,
 - nie przekraczanie czasu pracy, przerwy w pracy - rotacja,
 - skrócony czas pracy
- okresowe remonty, konserwacje, naprawy.

7. Oddziaływanie na bezpieczne zachowanie pracowników

- budowa wysokiego poziomu kultury bezpieczeństwa,
- eliminacja niewłaściwych zachowań nadzoru
- angażowanie pracowników w kreowanie bezpiecznych warunków pracy i dbałość o środowisko naturalne,
- szkolenia, ćwiczenia
- świadomość istoty bezpieczeństwa
- uprawnienia kwalifikacyjne
- odpowiedzialność nadzoru

- ostrzeganie o zagrożeniach i zakazie wykonywania pewnych czynności /znaki i barwy bezpieczeństwa, sygnały bezpieczeństwa/
- wizualizacja problematyki bhp – plakaty , plansze o tematyce bhp
- konkursy wiedzy bhp

8. Monitoring czynników szkodliwych

- badania i pomiary czynników szkodliwych,
- porównanie z wartościami dopuszczalnymi,
- podjęcie działań ograniczających oddziaływanie na pracownika,
- poinformowanie pracowników o wynikach pomiarów.

9. Badania profilaktyczne

- badania wstępne przed rozpoczęciem pracy
- badania okresowe
- badania kontrolne
- dodatkowe badania wynikające ze specyfiki stanowiska np.: badania sanitarne

10. Ergonomia pracy

- dostosowanie stanowisk pracy i procesów pracy do psychofizycznych możliwości pracowników w celu polepszenia warunków pracy, zmniejszenia istniejących obciążeń a także poprawę wydajności i jakości pracy,
- projektowanie narzędzi, urządzeń, maszyn, a także całego obiektu przemysłowego, aby spełniał wymagania ergonomii.